

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-16-0458****Reflexia kurikulárnej reformy v pedagogickej práci učiteľov základných škôl**Zodpovedný riešiteľ **doc. PaedDr. Štefan Porubský, PhD.**Príjemca **Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici - Pedagogická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, Centrum edukačného výskumu

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

-

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

-

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

JANÍK, T., PORUBSKÝ, Š., CHRAPPÁN, M., KUSZAK, K. (Editor): Curriculum changes in the Visegrad Four: three decades after the fall of communism. Studies from Hungary, Poland, the Czech and Slovak Republics. Waxman, 2020. ISBN 978-3-8309-4162-0.

VANČÍKOVÁ, K., BASARABOVÁ, B., SABO, R., ŠUKOLOVÁ, D. Various perceptions of inclusive school: Q methodological study. In Journal of Educational and Social Research. - London : Richtmann Publishing, 2021. - ISSN 2239-978X. - Vol. 11, no. 5 (2021), pp. 1-10. - registrované v Scopus

VANČÍKOVÁ, K., PORUBSKÝ, Š., ŠUKOLOVÁ, D., SABO, R., VANÍKOVÁ, T. Grasping the concept of inclusive school in Slovakia and England - Q study / Katarína Vančíková ... [et al.]. In The New Educational Review. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2021. - ISSN 1732-6729. - Vol. 66, no. 4 (2021), pp. 157-167. čaká na registrovanie do Scopus

VANČÍKOVÁ, K., PORUBSKÝ, Š., BASARABOVÁ, B., ŠUKOLOVÁ, D: Attributes of Successful Educational Change on the Background of Reform Efforts – a Q Study - v recenznom konaní časopisu Pedagogika v Litve.
<https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=11700154706&tip=sid&clean=0>
<https://ejournals.vdu.lt/index.php/Pedagogika/authorDashboard/submission/2974>

PORUBSKÝ, Š. a kol. 2020. Reflexia kurikulárnej reformy v pedagogickej práci učiteľov základných škôl. Banská Bystrica : Belianum, 2020. ISBN 978-80-557-1687-9

FRIDRICHOVÁ, P., TRNKA, M., POLIACH, V. 2021. Aká je edukačná prax na Slovensku? Reflexia kurikulárnej reformy: generalizácia pozorovacích ratingov. Banská Bystrica : Belianum, 2021. ISBN: 978-80-557-1894-1 (tlačaná verzia); ISBN: 978-80-557-1897-2 (elektronická verzia) -

Uplatnenie výsledkov projektu

Zistenia z výskumov realizovaných v projekte majú aktuálne významnú mieru uplatnenia v oblasti kurikulárnej politiky SR menovite v oblasti prípravy kurikulárnej reformy základného vzdelávania. Prostredníctvom aktívnej účasti členov realizačného kolektívu APVV na príprave uvedenej kurikulárnej reformy (P. Fridrichová, Š. Porubský, K. Vančíková) sa pri koncipovaní východiskových materiálov, ale hlavne pri návrhu implementačných stratégií reformy vychádza práve z výskumných zistení APVV projektu. Osobitne to platí pre zistenia, ktoré sa týkajú názorov a postojov učiteľov ku kurikulárnej reforme z roku 2008. V tejto súvislosti slúžili naše výskumné zistenia aj ako podklad pre vypracovanie monitorovacej správy pracovnej skupiny Svetovej banky, ktorá participuje na príprave kurikulárnej reformy na Slovensku ako poradenský orgán. Výsledky výskumných zistení determinujú aj koncepciu vzdelávania učiteľov na PF UMB, osobitne v odbore predškolská a elementárna pedagogika v procese zosúladovania programu so štandardmi SAAVŠ.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Riešiteľský tím si vytýčil dlhodobú úlohu skúmania danej problematiky na jej makroúrovni (už realizované v predchádzajúcich projektoch), mezoúrovni (realizovaného v rámci projektu APVV-0713-12 Implementácia kurikulárnej reformy v základných školách v Slovenskej republike) a mikroúrovni (v rámci aktuálne ukončeného projektu). Tým sa vytvárajú predpoklady pre dlhodobú systémovú a systematickú vedecko-výskumnú prácu v oblasti školskej a kurikulárnej reformy v rámci u nás sa ešte len rozvíjajúceho odboru vzdelávacej politiky a výskumov kurikula. K tomu sa v aktuálnom projekte podarilo vcelku úspešne realizovať všetky stanovené ciele. Podarilo sa identifikovať mieru aplikácie vymedzených reformných indikátorov (podľa ŠVP 2008) v reálnej výučbovej praxi učiteľov v ZŠ. Ďalej sa podarilo identifikovať, do akej miery sa reforma kurikula z r. 2008 transformovala do vyučovacieho procesu na základných školách. Ukázalo sa, že učitelia až prekvapujúco často pracujú s problémovými úlohami a intenzívne ich využívajú ako prostriedky aktivizácie žiakov v procese učenia. Učitelia sa však ukazujú ako slabí inovátori vyučovacieho procesu a vedia iba málo formatívne hodnotiť žiakov. Využívanie medzipredmetových vzťahov je skôr zriedkavým ako bežným javom. Pre učiteľov sa ako veľký problém rozvíjanie morálnych hodnôt u žiakov. Ďalej sa podarilo vymedziť prostredníctvom Q metodológie 5 opisov predstáv učiteľov o dobrej kurikulárnej reforme: A – reagujúca na globálne výzvy, B – rešpektujúca rozmanité vzdelávacie potreby detí, C – konsenzuálna, vysvetľujúca, opierajúca sa o dôsledné poznanie problémov školskej praxe, D – pragmatická, premyslená a udržateľná, E – principiálna a zodpovedná.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The research team set out the long-term task of examining the issue at its macro level (already implemented in previous projects), intermediate level (implemented within the project APVV-0713-12 Implementation of curricular reform in primary schools in the Slovak Republic) and micro level (within the currently completed project). This creates the preconditions for long-term systematic and systematic scientific-research work in the field of school and curricular reform within the field of education policy and curriculum research, which is still developing in our country. To this end, all current goals have been achieved quite successfully in the current project. We managed to identify the degree of application of defined reform indicators (according to State Education Program, 2008) in the real teaching practice of primary school teachers. Furthermore, it was possible to identify the extent to which the curriculum reform of 2008 transformed into the teaching process in primary schools. It turned out that teachers surprisingly often work with problem tasks and use them intensively as a means of activating students in the learning process. However, teachers are proving to be weak innovators in the teaching process and are less able to evaluate students formatively. The use of interdisciplinary relationships is rare rather than common.

For teachers, the development of moral values in students is a big problem. Furthermore, 5 descriptions of teachers' perceptions of good curricular reform were defined using Q methodology: A - responding to global challenges, B - respecting the diverse educational needs of children, C - consensual, explanatory, based on a thorough knowledge of the problems of school practice, D - pragmatic, thoughtful and sustainable, E - principled and responsible.